

UPUSTVA ZA IZGLED I FORMU DOKTORSKE DISERTACIJE NA DOKTORSKOM STUDIJU „POLITEHNIKA“ UNIVERZITETA „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU

Opšta upustva za izgled i formu doktorske disertacije

Doktorska disertacija treba da bude korektno jezički, stilski i tehnički oblikovana, u skladu sa savremenim postupcima izrade naučnih publikacija, na jednom od službenih jezika konstitutivnih naroda u BiH (B/H/S) ili na engleskom jeziku.

Rad treba da bude štampan na papiru formata A4 (210x297mm) sa marginama od 30 mm. Prored osnovnog teksta rada treba da bude podešen na 1,5 red. Tekst svake strane treba da bude logično podjeljen u odjeljke (pasuse). Tekst se štampa jednostrano i strane treba da budu numerisane. Broje se sve strane od Uvoda do kraja rada. Numeracija se piše u donjem desnom uglu.

Oblik pisma (font) kojim se štampa doktorski rad treba da bude Times New Roman, osim korica i naslovne strane (prva unutrašnja strana), za koje se koristi oblik pisma Arial. Veličina pisma u tekstu doktorskog rada treba da bude 12 tipografskih tačaka.

Sve tabele i slike (grafikoni, fotografije, crteži, sheme, dijagrami, histogrami, karte..) treba da imaju odgovarajući naslov i da budu numerisane. Brojevi i naslovi tabela nalaze se uvijek iznad tabela. Brojevi i naslovi slika nalaze se uvijek ispod slika.

Slike i tabele koje se nastavljaju na više stranica:

Opis slike ispod prvog dijela slike, na ostalim stranicama „Slika br.x - nastavak“.

Opis tabele na vrhu stranice, na ostalim stranicama „Tabela br.x - nastavak“.

Ako ilustracija nije izvorni doprinos autora obavezno je navođenje izvora (ako je ilustracija već objavljena), odnosno autora (ako ilustracija još nije objavljena) od kojeg je preuzeta. Izvor se navodi neposredno ispod ilustracije.

Pri nomenklaturi i terminologiji treba se pridržavati preporuka struke, a sve nestandardne termine i oznake treba precizno definisati prilikom prvoga spominjanja ili, ako ih je više, u zasebnom popisu. Tudi tekst, spoznaje i podaci jasno se moraju odvojiti od autorova teksta, njegovih zaključaka, spoznaja, ideja i podataka. Od drugih se autora mogu preuzeti manji dijelovi teksta, ali se to uvijek mora naznačiti na jasan i uobičajen način u tekstu i u literaturi. Dužnu pažnju treba posvetiti jezičkoj ispravnosti teksta te ga uputiti na lektorisanje prije predaje na ocjenu.

Rad se predaje u deset primjeraka i koriči u tvrdi povež tamnoplave boje sa zlatnim slovima. U slučaju da se rad piše na engleskom jeziku, treba se predati i verzija rada na jednom od službenih jezika u BiH. Predaje se jedan primjerak rada u elektronskoj verziji, na CD-u, u PDF formatu. Naziv fail-a je: prezime_ime doktoranta. Elektronska verzija mora biti identična štampanoj verziji. I štampana i elektronska verzija se predaju sekretaru Vijeća doktorskog studija.

Forma i sadržaj doktorske disertacije

Korice:

Izgled korica na jednom od službenih jezika konstitutivnih naroda u BiH (B/H/S) i na engleskom jeziku (ako se rad piše na engleskom jeziku).

Lijeva margina 3.0 cm

Gornja margina 3.0 cm

Univerzitet „Džemal Bijedić“ u Mostaru

Doktorski studij „Politehnika“

Ime i prezime (Arial 16)

NASLOV RADA (Arial 22, Bold)

DOKTORSKI RAD (Arial 16)

Mostar, godina (Arial 14)

Donja margina 3.0 cm

Desna margina 3.0 cm

Left margin 3.0 cm

Upper margin 3.0 cm

„Džemal Bijedić“ University of Mostar

Doctoral studies „Polytechnic“

Candidate's name and surname (Arial 16)

TITLE OF THE THESIS (Arial 22, Bold)

DOCTORAL THESIS (Arial 16)

Mostar, year (Arial 14)

Lower margin 3.0 cm

Right margin 3.0 cm

Prva unutrašnja stranica - naslovna stranica:

Naslovna stranica doktorske disertacije je identična koricama, a ako je rad pisan na engleskom jeziku, tekst na koricama se piše na engleskom jeziku, a tekst na prvoj unutrašnjoj stranici na B/H/S jezicima. Nakon ove stranice slijedi stranica sa podacima o kandidatu, doktorskoj disertaciji, mentoru i članovima Komisije.

Stranica sa podacima o kandidatu, doktorskoj disertaciji, mentoru i članovima Komisije (izgled stranice u Prilogu br.1)

U tabeli Prilog-a br.1 kod mentora i članova Komisije navesti: titula, ime i prezime, zvanje, naziv univerziteta i fakulteta/instituta.

Stranica sa izrazima zahvalnosti, odnosno posvetom (nije obavezna)

Stranica sa sažetkom na jednom od službenih jezika u BiH (B/H/S) i na engleskom jeziku (Prilozi br.2 i br.3)

Sažetak/Abstract se piše na pola stranice (do 150 do 200 riječi), na jednom od službenih jezika u BiH i na engleskom jeziku, a sastavni dio sažetka su i Ključne riječi/Key words (5-7 riječi).

Stranice sa sadržajem

U Sadržaju je potrebno rednim brojevima označiti poglavlja, podpoglavlja i odlomke, počevši Uvodom, a zaključno sa Prilozima. Ne označavati rednim brojem Biografiju autora, te Izjave koje se prilažu na kraju rada.

Tekst rada po poglavljima

Tekst rada treba tehnički biti uređen na način dat u Prilogu br.3

Tekst rada potrebno je pisati po modelu monografije i podijeliti na sljedeće cjeline:

Uvod

U uvodu treba kroz posebna potpoglavlja i odjeljke formulisati i definisati predmet naučnog istraživanja, cilj i obim istraživanja, ukratko opisati naučne metode koja će se koristiti pri istraživanju, polaznu hipotezu i kratak sadržaj pojedinih poglavlja. Uvod se, po pravilu, piše nakon završnoga teksta rukopisa doktorske disertacije, i to u perfektu.

Postojeće stanje u oblasti istraživanja (Literaturni pregled)

Ovo poglavlje treba da sadrži iscrpan pregled spoznaja iz užeg području rada, u obliku preglednog članka, a rezultat je temeljitog pretraživanja literature iz područja. Tekst treba napisati tako da s razumijevanjem sintetizira objavljene podatke drugih autora, a ne ga svesti na puko prepisivanje ili prevođenje dijelova tuđih radova ili knjiga.

Teorijske osnove rada

Teorijski dijelovi, predstavljaju naučnu podlogu na koju se nadograđuju rezultati istraživanja u vezi s rješavanjem naučnog problema te dokazivanja naučne hipoteze doktorske disertacije.

Analitičko-eksperimentalni dijelovi

Doktorska disertacija treba da ima 4 – 6 posebna analitičko-eksperimentalna dijela (cca 40 % doktorske disertacije).

Potrebno je detaljno opisati uzorak na kojem je izvršeno istraživanje, a u slučaju provođenja eksperimenta detaljno se opisuje pribor i aparatura korištena u eksperimentalnom radu. Neopodno je dati detaljan opis svih metoda (uključujući i statističke) koje su bile upotrebljene za dobivanje rezultata doktorskog rada. Kroz posebno poglavlje se iznose glavni rezultati istraživanja. Rezultate je potrebno iznijeti jasno i sažeto, kao činjenice potkrijepljene statističkom obradom. Podaci opisani u tekstu mogu se ilustrirati pomoću slika i tablica. Svaka tablica i slika trebaju biti detaljno opisane kako bi se mogle razumjeti i bez čitanja teksta. U posebnom poglavlju treba kritički usporediti dobivene rezultate s rezultatima sličnih istraživanja koje su objavili drugi istraživači. Potrebno je navesti moguće razloge odstupanja od do sada objavljenih rezultata, kao i moguće metodološke nedostatke provedenog istraživanja. Nadalje, dobivene rezultate treba pokušati staviti u kontekst postojećih spoznaja iz istraživanog područja i iz njih izvesti određene zaključke.

Zaključak

Ovo je poglavlje sažeta rekapitulacija najvažnijih spoznaja proizašlih iz provedenog istraživanja. Najprije treba ukratko podsjetiti šta je bio predmet istraživanja, koje su bile hipoteze i sl. Potom slijedi diskusija glavnih rezultata istraživanja i zaključci: da li su hipoteze potvrđene ili odbijene i šta nam to govori, ako su odbijene hipoteze zašto i koja to nova pitanja postavlja, da li su se dobili odgovori na istraživačka pitanja i koji su to odgovori. Posebno treba obrazložiti koji je glavni naučni doprinosi istraživanja i koja se nova pitanja postavljaju odnosno šta su pravci daljih istraživanja.

Stranice sa Literaturom

Literaturu tehnički urediti prema Prilogu br.3.

Zavisno o sistemu citiranja koji se koristi, literatura se navodi:

- abecednim ili azbučnim redom (u skladu sa korištenim pismom): u tom se slučaju u tekstu navodi ime autora i godina izdavanja publikacije npr. (Mayer i sar., 1991.)

- prema redoslijedu pojavljivanja u tekstu - u tom se slučaju u tekstu navodi redni broj reference npr. (3), pod kojim je ona navedena u popisu literature.

Svi radovi koji su citirani u doktorskome radu moraju biti navedeni u popisu literature. Također, u popisu ne smiju biti radovi koji nisu citirani u tekstu doktorskog rada.

Uz reference se stavlja redni broj.

Primjeri citiranja:

Knjiga

[39] Mehta, P.K., Monteiro, P.J. (2006). *Concrete: Microstructure, Properties, and Materials* (3nd ed.). McGraw-Hill, New York.

Teze i disertacije

[18] Harper, J. D. (2015). *Retrofitting urban flood resilience: An investigation and evaluation of current strategies*. (Thesis). Rochester, NY: Rochester Institute of Technology.

Poglavlje u knjizi

[43] Mehta, P.K., Monteiro, P.J. (2006). Naslov poglavlja. *Concrete: Microstructure, Properties, and Materials* (3rd ed.). (pp. 20-38). McGraw-Hill, New York.

Radovi u časopisima, zbornicima sa konferencija, kongresa i sl.

[8] Ribeiro, D. V., Labrincha, J. A., Morelli, M. R. (2010). Use of red mud as addition for portland cement mortars. *Journal of Materials Science and Engineering*. Vol. 4, No. 8, pp. 1-8.

[50] Šahinagić – Isović, M., Čećez, M., Serdar, M., Čatović, F., Bjegović, D. (2014). Razvoj građevinskih materijala sa dodatkom crvenog mulja. 5. *Internacionalni naučno-stručni skup GNP 2014, 17.-21. Februar, Žabljak, Crna Gora*, Zbornik radova: str. 1119 – 1126.

Dokument ili izvještaj pronađen online (link i datum pristupa)

[33] Springer (2014). Manuscript guidelines 1.1.

[21] Mayer, P. (2009). Guidelines for writing a review article.

Prilozi (nije obavezno)

Podaci koji nisu nužni za razumijevanje metoda i rezultata istraživanja, a koji se smatraju informativnima i korisnima, kao i popis kratica, mogu se dodati na kraju rada u obliku priloga (PRILOG A, PRILOG B... ili PRILOG 1, PRILOG 2...).

Biografija autora

Biografija treba biti napisana u trećem licu jednine, a njen opseg ne smije prelaziti 1800 znakova.

Izjava o autorstvu (Prilog br. 4)

Izjava o istovjetnosti štampane i elektronske verzije doktorskog rada (Prilog br. 5)

Popunjene i potpisane izjave čini sastavni dio štampane i elektronske verzije doktorske disertacije.